

Sygn. akt II KO 77/21

POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 16 września 2021 r.
w sprawie zażalenia **B. H.** na postanowienie zatwierdzone przez prokuratora
Prokuratury Rejonowej w K. z dnia 19 października 2020 r. o odmowie wszczęcia
śledztwa, sygn. akt PR 3 Ds. [...],
wniosku Sądu Rejonowego w K. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu
sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z 26 sierpnia 2021 r. wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy o sygn. akt II Kp [...] do rozpoznania przez inny sąd równorzędny ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości.

W złożonym wniosku Sąd wskazał, że istnieją podstawy do przekazania innemu sądowi równorzędnemu sprawy dotyczącej rozpoznania zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa przeciwko sędziom Sądu Rejonowego w K., sędziom Sądu Okręgowego w K., prokuratorom Prokuratury Rejonowej w K. i współpracującym z nimi funkcjonariuszom Policji, którzy zdaniem skarżącego mieli dopuścić się czynu z art. 231 § 1 k.k.

Fakt, że wskazane przez skarżącego w zażaleniu osoby miały popełnić przestępstwa w związku z wydawaniem niekorzystnych dla skarżącego rozstrzygnięć, uzasadnia zdaniem Sądu rozpoznanie sprawy przez sąd spoza

właściwości miejscowej sądów okręgu k.. Okoliczności mogą bowiem rzutować w odbiorze społecznym na swobodę i obiektywizm orzekania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie. Argumenty podniesione przez Sąd Rejonowy nie przekonują bowiem, aby w sądzie tym brak było warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny. Nie zachodzą zatem wymagane przez art. 37 k.p.k., szczególne okoliczności uzasadniające odstępianie od właściwości miejscowej ustalonej na podstawie obowiązujących przepisów. Wypada wskazać, że regulacja art. 37 k.p.k., pozwalająca na odstępstwo od zasady właściwości miejscowej, ma charakter wyjątkowy, a tym samym jej treść powinna być wykładana ściśle.

Odnosząc się do argumentu wnioskującego sądu, należy uznać, że nie przemawia on za koniecznością przekazania sprawy. Sam fakt, że sprawa dotyczy sędziów i prokuratorów wykonujących swoje obowiązki w okręgu kaliskim, nie oznacza *per se* zagrożenia dla przeprowadzenia rzetelnego i sprawiedliwego procesu. Z samej okoliczności pełnienia obowiązków w ramach tożsamej miejscowo jednostki organizacyjnej wymiaru sprawiedliwości nie wynika to, by istniało rzeczywiste niebezpieczeństwo postrzegania rozstrzygnięcia jako stronniczego. Co więcej, jeśli określona okoliczność mogąca wzbudzić wątpliwości co do bezstronności wystąpiłaby w odniesieniu do konkretnego sędziego, to jego wyłączenie mogłoby nastąpić na podstawie innej niż przewidziana w art. 37 k.p.k. W przedmiotowej sprawie, co należy podkreślić, postępowanie nie było prowadzone wobec określonej osoby czy osób i oznacza to, że postępowanie zażaleniowe będzie dotyczyć jedynie weryfikacji podstaw i zasadności wydania zaskarżonej decyzji, a więc ocenie będzie podlegała tylko prawidłowość procedowania przez Policję oraz prokuratora w powyższym zakresie. Fakt ten nie oznacza automatycznie, że zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 37 k.p.k., co było już wielokrotnie podnoszone w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Należy przy tym dodać, że w przedmiotowej sprawie szereg decyzji poszczególnych organów wymiaru sprawiedliwości w przekonaniu skarżącego stanowi realizację czynów zabronionych. Taka sytuacja nie powinna prowadzić do uznania, że sąd orzekający – powiązany wyłącznie organizacyjnie z tymi organami

– nie jest kompetentny do przeprowadzania rzetelnie i bezstronnie sprawy. Zaakceptowanie natomiast stanowiska Sądu wyrażonego w uzasadnieniu wystąpienia mogłoby doprowadzić do sytuacji, że to strona, poprzez różnego rodzaju działania, w tym nawet insynuacje, doprowadzałaby do zmiany tej właściwości, nie mającej nic wspólnego z dobrem wymiaru sprawiedliwości.

Racjonalna nieustępliwość w zakresie własnego przekonania o niezależności sądu sprzyja kształtowaniu się pozytywnego wizerunku organów trzeciej władzy, minimalizując tym samym wątpliwości co do obiektywizmu i niezawisłości w rozpoznawaniu przyszłych spraw, ograniczając tendencję do nadużywania stosowania właściwości delegacyjnej w związku z inicjatywami sądów na tle wątpliwości co do respektowania gwarancji sprawiedliwego procesu.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.